

КОНСПЕКТ
ЗА КОНКУРСЕН ИЗПИТ НА ДОКТОРАНТИ И АСИСТЕНТИ
**ПО ПРАВО НА ИНТЕЛЕКТУАЛНАТА СОБСТВЕНОСТ – ИЗОБРЕТАТЕЛСКО, АВТОРСКО И
ПАТЕНТНО ПРАВО**

1. Правото на ИС в системата на действащото право. Система на правото на ИС. Нематериални блага. Обекти на индустриалната собственост и интелектуалната собственост. Съпоставки между различни обекти на закрила. Закриляна и незакриляна материя от различните обекти на ИС.
2. Историческо развитие на закрилата на обектите на ИС. Източници на правото на ИС. Основни международни договори в областта на ИС . Правото на ЕС в областта на ИС.
3. Възникване на правата върху обектите на ИС. Първично възникване. Класификация на правопораждащите факти в патентното, авторското и конкурентното право, съобразно общата схема на юридическите факти в частното право. Субекти(титуляри) на права на ИС. Правоспособност и дееспособност. Особености. Правоприемство в областта на ИС.
4. Съпритежание на обекти на ИС. Съавторство върху изобретения и произведения. Обекти на ИС, създадени за друго (служебни изобретения, произведения в рамките на трудово правоотношение и др.). Титул на притежание за работодателя, възложителя и др. под.
5. Общи черти на правата на ИС. Специфично съдържание на различните права на ИС. Изчерпани права. Същност. Разделени пазари и успореден внос. Териториално и извънтериториално изчерпване.
6. Нарушаване на правата на ИС. Наказателно правна и административно наказателно правна защита на правата на ИС. Правни средства (мерки) за защита. Гражданско правна защита на правата на ИС.
7. Изобретение. Нематериални обекти, които не се считат за изобретения. Доктрина на техническия ефект (патентоспособност на компютърните програми). Патентоспособност. Непатентоспособност. Полезен модел. Същност. Обекти, които не се закрилят като полезни модели. Съпоставки с изобретението и неговата закрила. Производство по регистрация.
8. Същност на патента. Срок на действие. Прекратяване действието на патента (вкл. недействителност). Права от патента. Граници. Обем на правната закрила. Ограничения в изключителното право на патентоприетеля. Преждеползване- законодателни основания. Принудителна лицензия- законодателни основания.
9. Заявка за патент. Заявление, описание, претенции. Структура на претенциите и видове претендиране. Обхват на правната закрила от патента. Доктрина на

еквивалентите. Производство пред патентното ведомство по регистрация на изобретението. Атакуване на решенията на патентното ведомство. Спорове в патентното право Приоритет. Видове приоритет. Единство.

10. Регионална закрила на изобретенията – Европейска патентна конвенция. Наднационална закрила на изобретенията – унитарен патент. Европейски патентен съд. Международна закрила на изобретенията. Парижка конвенция, Договорът за патентно коопериране – РСТ

11. Понятие и същност на означенията като обекти на интелектуалната собственост. Източници и принципи на правото на означенията. Международно правен режим на закрила на означенията. Правен режим на означенията в правото на Европейския съюз.

12. Правен режим на марката. Марки, обект на закрила, видове. Регистрация на марките. Основания за отказ на регистрация. Производство в Патентното ведомство по регистрация на марките. Спорове. Опозиция на марка-легитимация, основания, процедура.

13. Съдържание на правото върху търговската марка. Разпореждане с права върху марка. Прекратяване действието на регистрацията, отменяне и заличаване на регистрацията, ограничение поради бездействие – последици.

14. Правен режим на географските означения. Географски означения като обекти на интелектуална собственост. Видове. Регистрация на географски означения. Вписване на ползвател. Международна регистрация. Действие на закрила. Съдържание на правото на вписания ползвател. Обхват на правната закрила.

15. Правен режим на промишления дизайн. Промишления дизайн като обект на интелектуалната собственост. Регистрация. Международна закрила на промишлен дизайн.

16. Предотвратяване на нелоялната конкуренция като обект на интелектуалната собственост. Източници. Обща клауза и особени състави.

17. Лицензионен договор. Природа и същност. Страни. Предмет. Съществени елементи на договора. Задължения на страните. Отговорност и граници.

18. Произведенията на литературата, изкуството и науката като обекти на авторското право. Видове произведения. Първични произведения. Компютърни програми. Вторични произведения. База данни. Международна закрила на авторски и сродните права. Съотношение между Бернската и Женевската (Универсална) конвенция.

19. Автори и други първични носители на авторски права. Авторът като физическо лице. Изключения от принципа. Авторство върху периодика, портрети, произведения на архитектурата, компютърни програми и база данни и др. отклонения. Същност на субективното авторско право. Колизии между авторски и други абсолютни права. Времетраене и наследяване на авторското право.

20. Съдържание на авторското право. Характеристика .Право на възнаграждение на всеки вид използване. Свободно използване на произведенията. Основания на законодателя.

21. Договори с произведения. Използване на произведения. Принципи. Общи правила. Отделни видове договори. Използване на компютърни програми. Права на крайния ползвател.

22. Сродни на авторското права – възникване и закрила. Права на артистите изпълнители. Права на производителите на звукозаписи. Права на производителите на филми и други аудио-визии. Права на радио – операторите и телевизионните организации.

Библиография

1. Борисова, В., „Собственост и интелектуална собственост“, сп.Собственост и право бр.7/2008 г.
2. Димитрова, М., „Коментар на практиката по ЗАВПСП“, сп. „Съвременно право“, бр.7/2003 г.
3. Драганов, Живко. Право на означенията: марки, фирми, географски означения, домейн имена, Сиела, С. 2006 г.
4. Иларионов, П. ,Златарева, М. "Търговските марки" Издателство „Сиела“, 2006 г.,част първа и втора
5. Каменова, Ц., „Международно и национално авторско право“, БАН, София, 2004 г.
6. Коджабашев,М., „Договори за възпроизвеждане и разпространение на звукозаписи“, сп.“Собственост и право“, бр.7/2005 г.
7. Костов, А., „Съавторство - материалноправни и процесуални аспекти“, сп.“ИНСО“, бр.1/2006 г.
8. Костов, А.,“Опозиция на търговска марка“, Издателство „Сиела“, 2011 г.
9. Лозев, Е, „Актуални проблеми на авторското право и сродните му права“, Издателство „Сиела“, 2007 г.
- 10.Лозев, Е., „Особен режим на авторските права“, сп.“Собственост и право“, бр.6/2005г.
11. Лозев, Е. „Правото на спиране на използване на произведението“, сп.“Собственост и право“, бр.1/2002 г.
12. Манчев, А., „Издателски договори за литературни произведения“, Издателство Сиела, София, 2007,
13. Марков, Е.“Принципът за изчерпване на права върху марки“, „Юбилеен сборник в памет на проф.Живко Сталев“
14. Марков, Емил „Патентоправна закрила на компютърните програми“ - сборник: Актуални проблеми на трудовото и осигурителното право. В памет на доц. Елисавета Христова, Университетско издателство "Св. Климент Охридски", С. 2004 г.
15. Марков, Емил „За титулите на интелектуалната собственост“ – сборник: Актуални проблеми на трудовото и осигурителното право. Юбилеен сборник в памет на професор Любомир Радоилски, Университетско издателство "Св. Климент Охридски", С. 2011 г.
16. Марков, Емил „За авторското право върху произведения, създадени в рамките на трудово правоотношение“ – Актуални проблеми на трудовото и осигурителното право, том II. 100 години трудово законодателство в България, Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, София, 2007, с. 160-175.

17. Марков, Емил „Ролята на полезния модел за техническо обновление и икономически растеж. (Правно-политически основи)“, - Юбилеен сборник на сп. Съвременно право, 2011,
18. Маркова, М., „Сборните произведения и закрилата им като обект на авторско право“, сп.“Собственост и право”, бр.4/2003 г.
19. Маркова, М., „Производните произведения като обект на авторско право“, сп. „Собственост и право“, бр.2/2004 г.
20. Павлова, Мария. Патентно право на Република България, СОФИ-Р, С. 2000 г.
21. Саракинов, Г., „Авторскоправен режим на произведенията, създадени по поръчка“, сп.“Собственост и право”, бр.12/2004 г.
22. Саракинов, Г., „Колективно управление на авторските и сродните им права“, Издателство „Сиби“2008 г.
23. Саракинов, Г., „Речниците като обект на авторскоправна защита“, сп.“Собственост и право”, бр.9/2000 г.
24. Саракинов, Г., „Авторскоправни проблеми при преработването на чужди произведения“, сп. „Собственост и право“, бр.11/1999 г.
25. Саракинова, Е., „Използването на произведения по Интернет в контекста на авторското право“, сп.“Собственост и право”, бр.12/2002 г.
26. Саракинов, Г., Авторското право в музиката, София, Сиби, 2009
27. Саракинов, Георги. Авторско право и сродните му права в Република България, - 6 то прераб. и доп. изд., Сиби, С. 2009 г.
28. Цакова, В., „За същността на публикуването на авторски произведения“ сп.Собственост и право, бр.4/2006 г.
29. Цакова, В., „Същност на разгласяването на авторски произведения и последиците от него“, сп.“Собственост и право”, бр.9/2007 г.
30. Цакова, В., “Права на артисти изпълнители, продуценти на записи и излъчващи организации: Интелектуална собственост” (Институт за следдипломна квалификация при УНСС (София Суперпринт ООД) (2004).